

مذاکرات مجلس شورای ملی	سالانه ۲۰۰ ریال
مذاکرات مجلس سنا	۲۰۰ د
آگهی‌ها	۶۰۰ د
مذاکرات مجلسین و آگهی‌ها	۹۰۰ د

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۲۹۷۴

۴شنبه ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۳۳

سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۱۱

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۱۱

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه

۳۱ فروردین ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
 - ۲) بیانات قبل از دستور - آقایان: قنات آبادی - خلعت بری - حائری زاده - اریه
 - ۳) بیانات آقای وزیر دارائی در جواب بیانات آقای قنات آبادی
 - ۴) مذاکره در گزارش کمیسیون اقتصاد ملی راجع به جلب سرمایه های خارجی
 - ۵) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- (مجلس دو ساعت و سی و پنج دقیقه قبل از ظهر بر ریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید)

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت اسامی غائبین جلسه قبل

غیراثر میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان: سردمد
نقابت - دکتر شاهکار - جلیلووند - خاکباز
رضانفشار - محمود افشار
غائبین بی اجازه - آقایان: خزیمه علم
مکرم - شادلو - سعیدی - میر اشرافی
احمد صفائی - قراگزلو - سلطانی - امیر
احتمشامی - کریمی - پناهی - کدیور - دکتر
افشار

زود رفتگان با اجازه - آقایان: پیراسته
معین زاده - ارباب - عبدالرحمن فرامرزی
اخوان - بزرگ نیا - بزرگ ابراهیمی - صارمی
افشار صادقی - قوامی - یورسرتیب - دکتر بینا
امیر تیمور کلالی - موسوی

غائبین در رأی - آقایان: تجدد - مهندس
شاهرخ شاهی - کاشانی - قنات آبادی - گبو
نقته الاسلامی - حائری زاده - کیکاوسی

سالار بهزادی - فضلعلی - رضائی - صادق
بوشهری - صراف زاده

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری
نیست؟ آقای شوشتری بفرمائید

شوشتری - خیلی معذرت میخوام
ناچارم در ضمن صورت مجلس عرض کنم از
مخبر اطلاعات هم خواهش میکنم تصحیح
بفرمائید چون من در موضوع فوت دانشمند
عالی مقام انبیشن روی فرضیه نسبی عرض کردم
آیه نور در روزنامه اطلاعات نوشته بودند
آیه نوح آیه نوح در قرآن نیست سوره
نوح هست آیه نور گفتم استدعا دارم
تصحیح شود

رئیس - آقای شمس قنات آبادی
اعتراضی دارید؟

قنات آبادی - بنده در جلسه قبل
کسالت پیدا کردم که در رأی شرکت
نکردم

رئیس - آقای کریمی
فادعلی کریمی - مسافرت بنده با

کسب اجازه از مقام ریاست بوده است حالا
بنده را غایب بی اجازه نوشته اند

رئیس - البته اگر با اجازه بوده است
اصلاح میشود آقای سعید مهدوی

سعید مهدوی - یک عده اشخاصی
در قانون مستعربها اسمشان برده شده و یک
اشخاصی که مستعرب برایشان تعیین شده
اشخاص متمکن و متمولی نیستند مجلس
شورای ملی هم نسبت بقراری آن مستعرب
ها رأی داده است و برای نظر مشورتی به
مجلس سنا فرستاده شده از مقام ریاست
خواستم استدعا کنم که تعقیب بنمایند
اگر نظر مشورتی است بمجلس اعلام شود
رئیس - هر چند مربوط بصورت
مجلس نبود ولی در این قسمت اقدام شده
است وبمجلس سناتد کرده شده است که
زودتر لایحه را بر گردانند و الا مجلس وظیفه ای
دارد که اگر در مدت مقرر نرسد وظیفه خود
را انجام خواهد داد (صحیح است) دیگر
نظری بصورت مجلس نیست؟ (گفته شد
خیر) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- بیانات قبل از دستور
آقایان: قنات آبادی

خلعت بری - حائری زاده - اریه
رئیس - نطق های قبل از دستور
شروع میشود آقای قنات آبادی بفرمائید
قنات آبادی - از بعد از شهریور
اکثر دولتهائی که زمام امور مملکت را بدست
گرفتند در سر لوحه برنامه آنها کلمه مبارزه با فساد
این جمله درخشنده وجود داشته است معمولا
هر دولتی که روی کار آمد ابتدای امر شروع
کرد به يك تبلیغات دامنه دار وسیعی در
پیرامون همین طلب یعنی مبارزه با فساد
اما در عمل مردم ایران یعنی آن طبقات
محرورم آن طبقاتی که باج و خراج مملکت
را می بردازند آن اکثریت قاطعی که شب
وروز زحمت می کشند رنج میبرند خون دل
میخورند و مالیات میپردازند در عمل این

طبقه اثری از مبارزه با فساد ندیده اند دلیل
اینکه مردم اثری از مبارزه با فساد ندیده اند
فسادها همینطور متراکم گردید این است
که بعد از سقوط هر دولتی دولت دیگر آمد
و گفت که من آمده ام با فساد مبارزه کنم
این دلیل بر این است که فساد موجود بوده
و دولت های گذشته موفق باین مبارزه حیاتی
و اساسی نشده اند دولت حاضر در اولین
ساعتی که بمجلس معرفی شد البته با يك
تبلیغات دامنه دار وسیعی اعلام کرده است
که من آمده ام برای مبارزه با فساد البته
آنچه راجع به توانائی این دولت در مبارزه
با فساد در مرحله اول بایستی گفته شود
گفته ایم و بقیه مطلب را برای آن روزی
گذاشته ایم که این دولت نتیجه مبارزه با
فساد را که برنامه اوست بمردم اعلام بدارد
مطلبی که امروز بنده میخواهم بمرض
نمایند کان محترم برسانم این است که چه
شده است در این مدت که همه دولتهائی
در بی دیگری دعوی مبارزه با فساد داشته اند
و موفق نشده اند (یکی از نمایندگان - قصد
انشاء نداشته اند) برای اینکه این مطلب
روشن بشود و برای اینکه تکلیف من که
یکفرد این مملکت و يك نماینده مجلس
هستم معین میگردد و برای اینکه دولت
تواند انتقاد کنندگان را با چوب غرض
براند من مجبورم امروز در باره خود فساد
صحبت کنم و بدولت حاضر تذکر بدهم که
معنای فساد و مبارزه با فساد از نظر ملت که
برای آنها بایستی مبارزه با فساد بشود چه
میباشد البته اگر این مبارزه اساسی و با معنای
واقعی شروع بشود هیچ فردی نیست که
این مبارزین با شرف را تقدیر نماید در
هیچیک از جوامع بشری و حتی مترقی ترین
ملتها نمیشود افراد و اشخاص فاسد نباشد
هیچ جامعه ای نوری دنیا این ادعا را نکرده

است که در کشور من دزد جنایتکار و تبهکار و خیانتکار و آدم کش وجود ندارد منتهی به نسبت تربیت و تمدن جوامع این نظائر کمتر یا بیشتر است میخوام این مطلب را امروز بحث کنم و توجه دولت را باین موضوع جلب کنم که در جامعه ما روی نسبت تربیت و تقوی و عدم آن فاسد وجود دارد و این فاسد و این فساد و این فاسد در همه طبقات پیدا شده و میشود و خواهد شد یعنی اگر طبقات اجتماع را ما خلاصی بکنیم در هر دسته و طبقه و صنفی فاسد، دروغگو، رشوه گیر، دزد، آدم کش و قاتل و خائن وجود دارد اما به بینیم که گناه فاسدین کدام یک از طبقات اجتماع بالاتر است وقتی که مبارزه اساسی و صحیح و دقیقی با فساد شروع میشود باید در مرحله اول ماسدین کدام طبقه را طرد کرد؟ و کدام دسته را از صحنه خارج کرد و تبعید کرد آیا وقتی در یک کشوری هیئت حا که آن مملکت مضموم است بآئیند شخص اول مملکت و تأیید نمایندگان ملت مبارزه با فساد بکنند این دولت بایستی در مرحله اول برود سراغ سیور فاسد سراغ کارگر فاسد سراغ بقال فاسد سراغ پیشه ور جز فاسد؟ یا برای قلع و قمع فساد بایستی برود سراغ فاسدین بزرگ سراغ دزدهای بزرگ سراغ (مکریمی - بکمقداری - حوصله بفرمائید سراغ وزیر فاسد سراغ وکیل فاسد سراغ جنایتکار های بزرگ (نراقی - وزیر فاسد که بیاد نماند) و اگر نخواهیم خودمان را گول بزینم اگر نخواهیم بمردم دروغ بگوئیم و اگر نخواهیم حقیقه ارکان این مملکت را که در اثر فساد و تباهی و رشوه خواری و دزدی و غارتگری متزلزل شده است و یک مبارزه جدی و قطعی و شدید را ایجاد میکند ما اصلاح کنیم و نگاهداری کنیم بایستی برویم سراغ فاسدین بزرگ بایستی برویم سراغ دزدهای بزرگ (حشمتی - کی بود؟) (نراقی - کار دست آنهاست) این مطلب مسلم است که اگر در یک اجتماع فضیلتی سرایت میکند از سراسر است اگر جنایتی هم سرایت بکند باز از طبقه بالاست آقایان نمایندگان محترم هیچکس در دنیا مدعی نشده است که شاگرد ممکن است معلم را فاسد بکند هیچکس نگفته است معلم آموزگار را شاگردش بطرف فساد و تباهی سوق داده است هیچکس نگفته است که شاگرد بقال و یا نجار استادش را فاسد کرده است هیچکس ادعا نکرده که اعضاء کوچک یک وزارتخانه سبب فساد وزیر آن وزارتخانه شده اند (صحیح است) بلکه اصل مطلب این است که ما می از سر گرفته گردنی زدیم یعنی فساد همیشه از طبقات بالا شروع میشود و برای اینکه فساد قطع بشود بایستی طبقات بالایی آن کسانیکه موجد فساد در مملکت هستند محاکمه و

معکوم شوند (احسن) آقایان نمایندگان محترم من روز اول عقیده ام را درباره دولت حاضر اظهار داشتم و عرض کردم که فکر بسیار فکری خوبی است گویانکه این فکر هم مال دولت نیست شخص شاه این فکر را داده است اما عرض کردم که این دولت خیر گیر نیست و ممکن نیست این دولت بتواند این مبارزه حیاتی را شروع کند میدانید آقایان دلیل فاطح و جدی من چیست؟ آن کسان می توانند در این مملکت مبارزه اساسی و قطعی با فساد را شروع بکنند که به چه چه در هیچ دسته و هیچ طبقه ای نباشند اگر من یا آقایان کسان دیگر بدلیلی از دلایل و علتی از علل مشمول آن دسته و طبقه ای باشیم که باید تصفیه بشود مای بینیم این دستها قله آریها قضایا در مبارزه با فساد میسر از من هنوز ندیده ام توی این مملکت دولتی بیاید و فاسدین مربوط بغد و منسوب بخود را دفع و تصفیه بکند و متأسفانه همه دولتها من الاولی الاخر بایکدیگر بسته و قوم خویش دوستند (صحیح است) بنابراین مبارزه با فساد که آرزوی همه است و راهی برای نجات مملکت متصور نیست جز اینکه واقعا دزدها دستشان در هر مقامی که هستند از کار کوتاه بشود این تنها کفایت نمیکند و باید تنبیه هم بشوند بمشکل عظیم و عجیبی برخورد است بنده روز اولی که در برنامه دولت صحبت کردم نگفتم بکسی ارث ۲۸ مرداد را بدهند اصلا من با این منطبق طرفم و مخالف ۲۸ مرداد و قبل و بعد او اصلا ارث ندارد خدمت در راه مملکت فدا کاری در راه حفظ رژیم اسلامی است وظیفه هر فرد مسلمان و مؤمن ایرانی (صحیح است) این چیزی نیست که پادش و جزائی بخواهد من طرفدار این نیستم که فلان آدم که قبل از ۲۸ مرداد یا خود ۲۸ مرداد یا بعد از آن مبارزه کرده زندان رفته زند باد گفته کتک خورده بایند یک چیزی بعنوان پادش باو داده بشود اما تمام عقلا دنیا معتقدند که فدا کاران در راه حفظ ملت و مل باید تقدیر بشوند باید تشویق بشوند (صحیح است) غیر از این بنده طرفدار چیز دیگری نبودم و نیستم و هیچوقت وارد این مرحله نشده ام بنابراین جناب آقای علم وزیر محترم کشور توجه بفرمائید که بنده عرض نکردم که یک کسی که در ۲۸ مرداد مبارزه کرده است همه را در اختیار او بگذارند ابد این حرف بسا ربطی ندارند و این حرفی را نگفته ایم اصل صحبت ما . . .

برخواستند) تصویب شد بفرمائید **قنات آبادی** - تشکر میکنم اساساً از روز اول که ما اینجا صحبت کردیم در مخالفت با برنامه دولت صحبت ارث دادن اختیار دادن مال بخشیدن مقام بخشیدن بگدشتگان ابد آدمیان نبوده است یک فکری یک برنامه ای بصحنه آمده یک فرد ضعیف کوچک مثل بنده معتقد است که این فکر بزرگ و این نقشه اساسی و حیاتی را این دولت محترم بزرگوار نمیتواند انجام بدهد (نادهای کریمی - صحیح است) (بعضی از نمایندگان - چرا آقای؟) دلایل را هم عرض کردم برای اینکه واقعا اگر بخواهند مبارزه با فساد را شروع کنند از سیورها نباید شروع بکنند توی این مملکت دزدهای بزرگ خیلی دارید توی این مملکت رشوه گیرهای بزرگ خیلی دارید بایستی فوراً بحکم قانون یک محکمه عالی و منظم و دقیق برای تصفیه تشکیل بشود و دزدها حالا خواه این دزد رئیس - الوزراء بوده است باشد و کبیل بوده است باشد وزیر و ده است باشد مدبر کل بوده است باشد از هر طبقه ای بود باشد آتشار بگیرد در این محکمه ها که کیندو معکومش کیندو از اجتماع و از دستگاه طردش کیندو آقایان نمایندگان محترم اساساً این عمل که امروز یک رئیس دولت یک مدهای را بنام مبارزه با فساد منتظر خدمت کند و فردا هم رئیس دولت دیگری این عمل را تکرار کند هیچ اثری جز اینکه مبارزه با فساد را نداد و کار مملکت اینجوری سامان پیدا نمیکند اینک بنده رزی این مطلب فشار میآورم اصرار دارم برای این است که دولت حاضر بداند حالا که آمده اعلام کرده برنامه اش مبارزه با فساد است حالا که اکثریت مجلسین برای خاطر این برنامه او را تأیید کردند و اعلی حضرت هم بونی هم او را از برای این مطلب با تمام قوا حمایت میکنند باید بداند که در این مجلس شورای ملی در مقابل اکثریت اقلیت هم وجود دارد که اقلیت هم دنبال رفوگر اکثریت است یعنی همان چیزی را میخواهد که اکثریت مجلس شورای ملی میخواهند منتهی چون شأن اقلیت انتقاد و موشافی در امور است بوطه با اجتماع است میاید پشت این تریبون و از آقایان وزراء یکبارگ انجام عمل این برنامه را میخواهد ما از جناب آقای دکتر امینی میخواهیم که در وزارت دارائی آن کسانیکه اموال عمومی را بخشیده اند آن کسانیکه مالیات دزدهای گردن کلفت را ننگرفته اند آن کسانیکه اموال عمومی را حیف میل کرده اند آن کسانیکه مالیات ها را غارت کردند آن کسانیکه از اموال عمومی و مردم سوء استفاده کرده اند آن اشخاص را جدا از پشت میز ها بمحکمه بفرستند ما نمیخواهیم از شما آقای دکتر امینی که فلان عضو یا فلان مدیر کل را یا فلان رئیس اداره را منتظر خدمت بکنید این فایده ندارد عرض کردم این انتظار خدمت های بدون حکم محکمه

شرف یکمده اشخاص با شرف را از بین برده است و بعلاوه مبارزه با فساد را مبتدل کرده است ما از شما میخواهیم که دست دزدها و غارتگران اموال عمومی را اول اینکه منسوب ببنده باشند و لویانکه از خاندان شهابی پاز خاندان رئیس الوزراء یا از سایر همکاران و هم طبقه های شما باشد بگیرند بمحکمه بدهید و محکمه هم بدلیل شما رسیدگی بکنند او را بعنوان دزد از اجتماع طرد کنید (کریمی - اگر میخواهند بکنند آقای کریمی اجازه بفرمائید **نادعلی کریمی** - اگر میخواهند در این دو سه دوره میکردند اینها که عوض نشده این همان دکتر امینی مصدق السلطنه است این همان دکتر امینی زاهدی است و حالا هم دکتر امینی آقای علاه است (زنک رئیس) بنده خیال کردم که کابینه تازه ای است چون نبودم **رئیس** - آقای کریمی ساکت باشید (عبدالصاحب صفائی - بفرماید دکتر امینی باز آمد اینجا و از این حرفها شنید) **قنات آبادی** - آقای دکتر امینی آقای صفائی مرد برای شاحواستان جمع باشد کاروباران سکه است فرض از اشاره با آقای دکتر امینی نه شخص ایشان است همه وزرای کابینه جناب آقای علاه مسئولیت مشترک دارند و این برنامه را همه اینها مجلس شورای تقدیم داشته اند منظور همه آقایان است که این فورمول انتظار خدمت بر حسب مقتضیات اداری باید از بین برود) عرض کردم جناب آقای صفائی بنده این مطلب را عرض کردم که دولتانی که میخواهند یک کاری بکنند دست بهرجا کزده اند از کسان و منسوبین و اقوام و قوم و خویش های درجه اولشان خودشان بوده است خوب چکار بکنند این قوم و خویشها را که نمیشود دور ریخت آمدند فرمولی درست کردند آنهم انتظار خدمت بموجب مقتضیات اداری و نتیجه این کار این شده است که مبارزه با فساد را توی این مملکت میتدل کرده اند اما این سفر این مطلب قابل قبول نیست مای می خواهم در این کشاکش و در این جریان متضاد و مخالف دنیا بتوانیم موجودیت خودمان را حفظ کنیم برای اینکه موجودیت وطن ما در مقابل اینهمه مضامرات حفظ بشود بایستی وضع مملکت ما تثبیت بشود بایستی تشنجها از بین برود برای اینکه تشنجها از بین برود باید رضایت عمومی و همگانی در این مملکت بوجود بیاید یعنی باید زنده گی مردم خوب بشود و زنده گی مردم بالا برود و زنده گی پائین بیاید من البته نمیخواهم از کارهای چند روزی این دولت انتقاد کنم و بگویم این دولت مدعی با فساد تاجه خدمت و در این مبارزه شد این مطالب را گذاشتم برای یک روزی اگر انشاء الله موفق شدیم بایم از پشت این تریبون تقدیر کنم و اگر خدای نا کرده موافق

نشده بایم به آقایان وزراء و شخص جناب آقای انتظام آن مرد شریف بگویم که آقای ما گفتیم روز اول که در جبین این کشتی نور ستگاری نیست این را برای آن روز گذاشتم آقایان و همه مردم ایران میدانند که الحمد لله این چند روز ده درصد سطح قیمتها پائین آمده اند از آن شده روزی از آن شده است گوشت فراوان شده است آنچه ما بحتاج مردم بوده است همه از آن شده است و روز دیگر که ۱۰ درصد دیگرش بیاید پائین ۲۰ درصد میشود و در ظرف یکماه پنج درصد خواهد شد یعنی دیگر مردم تهران و شهرستانها نان را خواهند خورد یکمن یکریال روی این حسابی که حالا دولت باین سرعت دارد پیش میرود ده درصد در آن هفته ارزانش ده ۱۰ درصد هم در این هفته ارزانش میشود مبارزه با فساد هم که شروع شده است در وزارت کشور و ادارات و وزارتخانه ها ما میاوریم که در آینده نزدیک کشور ما گلستان بشود (مرآت اسفندیاری - انشاء الله تا یکی دو سال دیگر میشود) با یکی دو سال هم قانع هستیم قربان آقای بنده آقایان نمایندگان محترم و جناب آقای امینی وزیر محترم دارائی (صدقی - دکترش را از قلم انداختید) جناب آقای دکتر امینی معذرت میخواهم آن آقایانی که حرف حساب ما برایشان هیچ است بایستی از همل وجهتی از جهات خوششان نمی آید از این حرفها و خوششان نمی آید که این بشی را که تراشیده اند اینرا ما بگذاریم کنار و رخصتشان را نشان بدهیم خواهند آمد پیش تریبون و خواهند فرمود که خوب همه اینها انتقاد بود همه اینها حرف بود همه هم میتوانند بگویند و البته همه مان میدانیم که انتقاد در یک شرایطی برای خیلی ها مقدور و ممکن نیست (عبدالصاحب صفائی - نه این خوبی) لذا بنده برای همین مبارزه با فساد یک پیشنهادی دارم برای مبارزه با فساد بایکدهای صحبت کردم در گذشته و حال بنده معتقدم که هیچ دولتی موفق بمبارزه با فساد در داخله خودش نمیتواند بشود هیچ دولتی یعنی اگر آقای دکتر امینی فردا بخواهند مبارزه با فساد را شروع بکنند کارهای وزارت دارائی معوق میماند و نمیتواند لذا نکرده اند و هم چنین سایر وزراء (آقای امید سالار - با آقای وزیر دارائی صحبت میکردند) جناب آقای امید سالار بنده با آقای وزیر - دارائی عرض دارم اجازه بفرمائید صحبت کنم اگر واقعا مبارزه با فساد جدی است و جدأ میخواهد با فساد مبارزه بکنند باید دولت و مجلسین و شخص اول مملکت اعلی حضرت همایونی همه دسته جمعی یکمده منزه و پاک را طبق یک قانونی که دولت فوری لایحه اش را به مجلس بیاورد اینها را حمایت بکنند برای خاطر مبارزه با فساد (صحیح است) توجه فرمودید که چه عرض میکنم یعنی اگر

دستگاه وزارت دارائی بخواهد مبارزه با فساد بکند و اولاً طرف است با تمام کسانی که فاسدند یعنی با همگی فاسدین باید جنگ بکند اما اگر در این مملکت از فردا یک محکمه عالی فقط فقط برای مبارزه با فساد و محکوم کردن دزدها در تمام شئون کشور تشکیل بشود و تمام طبقات این محکمه را تقویت بکنند و البته هم خواهند کرد مسلمان این طریقی است که ما را در مبارزه با فساد موفق میدارند این آن چیزی است که من، یک فرد اقلیت بعنوان پیشهاد بدولتی که برنامه اش مبارزه با فساد است تقدیم میدارم ممکن است رای دزین و فکر متین دولت جناب آقای علاه و وزرای دولت ایشان یک فکر بکر تر و بزرگتری کرده باشند که بمصلحت مملکت باشد و انجام بدهند بنابراین عرض بنده خود بخود پس گرفته خواهد شد . مطلب دیگری که لازم است اینجا تذکر بدهم و از نظر مو گلینم توجه دولت را جلب کنم مخصوصاً وزیر - کشاورزی را متوجه میکنم مربوط به شاه رودات شاهرود یک شهرستانی است که معاش مردم آنجا از میوه تأمین میشود زراعت ندارند زراعت آنها باغات میوه است متأسفانه طوفان و تگرگ و آفت اکثر باغداران را از هستی ساقط کرده است (عمیدی نوری - همه جا آفت ما مه زده است) حق با جنابعالی است ولی میخواستم توجه دولت را جلب کنم که آنچه مقدور است انشاء الله برای مساعدت بپردمی که در شاهرود واقعا از هستی ساقط شده اند کمک نمایند در خانه تقاضا دارم جناب آقای دکتر امینی به هیأت محترم دولت بفرمائید که من آنچه شرط بلاغ است با تو میگویم تو خواه از سخنان بنده کبر و خواه ملال یک مطالبی که تذکرش را اینجا لازم میدانم آقایان محترم اکثریت را اینجا بشاهدت میکنم این است که اگر واقعا و جدأ این دولت برنامه اش مبارزه با فساد است و اگر این آقایان واقعا مصمم بمبارزه با فساد هستند حق ما را قصب نکنند که من فردا پشت تریبون بگویم که شما غاصبید و حق مرا غصب کردید و نگذاشتید که مطالبی که من گفتم بگوش ملت برسد اجازه بدهید دستگاه تبلیغاتی عرایض ما را پیش بکنند و آقایان میدانند که من در هر دوره و در هر دولتی این تذکر را داده ام چه دولتی که با او موافق بوده ام چه دولتی که مخالف بوده ام و این عمل از طرف هر دولتی که بشود ناپسندیده است که زبان آن کسانی را که انتقاد میکنند ببندید اگر راست میگوئید این گوی و این میدان و این قدم اول (احسن) .

تقویت کرد دولتها را برای اینکه موفق با اصلاحات بشوند رویه بنده نسبت بدولت حاضر این خواهد بود که تقویت بکنم بدلیل اینکه آن فکر صحیح که عرضه شده است بمجلس یعنی اصلاح امور اداری در شئون مملکت و در عین حال راهنمایی هم میکنم بنده مسائلی را امروز میخواهم تذکر بدهم که این مسائل مبتلا به تمام آقایان نمایندگان محترم از لحاظ امور داخلی مملکت است جناب آقای دکتر امینی خوب است که یادداشتها بستان رادر بیرون مرقوم فرمائید و عرایض را که اینجا میکنم دقت بفرمائید شعر خوبی یاد هم هست که میگوید : دوست دارم که دوست عیب مرا همچو آئینه روبرو گوید نه که چون شانه با هزار زبان پشت سر رفته مرموب گوید دولت حاضر را بنده از لحاظ رئیسش و از لحاظ وزرایش حقیقه می پسندم اصلاح طلب هستند ولی باید اشتباه نکنیم و اگر اشتباه بکنیم یک فرصت مناسبی را از دست خودشان میدهند و از دست ما میگیرند و اگر این آقایان موفق به اصلاحات نشوند نتایج خوبی نخواهد داشت ولی بنده مقدمه ای را که آقایان برای اصلاحات شروع کرده اند این مقدمه را کافی برای رسیدن به نتیجه نمیدانم چرا؟ برای اینکه اگر راه غلط بروند از اول آتوقت ممکن نیست به نتیجه صحیح برسند کسی که یک خانه بخواهد بخرد یا یک خانه را بخواهد عوض بکند اقل ۱۵ روز بایکماه برای اینکار مطالعه میکنند مشورت میکنند دولتی آمده است که از لحاظ امور اداری در قسمت آخر برنامه اش تلویحاً امور اداره دولت های قبل خودش را از لحاظ مبارزه با فساد ضمناً مورد انتقاد قرار داده و میگوید من یک ماده ام این است که تحول در اوضاع میخواهم بیاورم و مبارزه با فساد میکنم و کارهای مردم را بدست مردم بدهم اما شروع بکار بنظر بنده با سابق فرسوخ نکرده آقایان باید طرز کارشان با گذشته فرق داشته باشد در روز نامه ها این چند روز چند مطلب خواندم که از روزنامه ها چیزی نکرده ام و اینجا گذاشته ام برای اینکه آقایان توجه کنند اول یک هیئتی معین شده است برای بازرسی شهرداری اداره بازرسی نخست وزیر میبل شده است از لحاظ اسم به اداره کل عرایض و شکایات پیرونده های کلیه مستخدمین دولت را خواسته اند برای اینکه این کاغذها را بخوانند و روی این کاغذها نسبت باشخاص قضاوت بکنند این همان کاری است که از چند سال پیش به

اینطرف شروع کردند اطافها انباشد از پیرونده و از کاغذ ه یا شش ماه همه اش کاغذ خواندند و مطالعه کردند یکدسته ای گفتند که آن دسته دزدند آن دسته بدند و قضاوتشان را هم روی کاغذ بردند و پنج شش هزار نفر را تجهیز کردند بر علیه تشکیلات و بعد از پنج یا شش ماه که تشریف بردند فقط پنج شش هزار کاغذ ماند . این همان رویه ای است که از سی و چند سال پیش باین طرف معمول بوده است هی هیاتهای بازرسی میروند پیرونده می خوانند و هی گزارش میدهند و گزارشات را هم کسی نمیخواند بنا بر این واقعا اگر آقایان می خواهند تقدیر کارشان را بهمین چاهی قرار بدهند که قوام تویش افتاد سپهبد زاهدی تویش افتاد دکتر مصدق تویش افتاد و همه خودشان را سرگرم کاغذ و کاغذ بازی کردند مطمئن باشند که بهیچ جا نخواهند رسید برای اینکه طرز کار را بایستی عوض کرد بردارند زید را بگذارند (دکتر حمزوی - غیر از این بلد نیستند) تحول احتیاج به مطالعه دارد احتیاج بمشورت دارد (صحیح است) و بجای تشکیل پیرونده و رسیدگی بسوابق اشخاص آقای دکتر امینی آن دفعه گفتیم آن دولت گوش نکرد شما هم میدانم گوش نخواهد کرد چرا؟ برای اینکه هر وزیری روزی ۱۰ ساعت ۱۲ ساعت مشغول کار وزارتخانه خودش است اما مجموعاً نمی نشینند فکر بکنند که از لحاظ کلی مملکت بچه چیز احتیاج دارد و چون فکر نمیکند در یک همچو موقعی که پادشاه مملکت از روی صمیمیت ارشاد میکند شما را و دولت فعلی را برای انجام اصلاحات آن وقت سرگرم میشوید که بازرسی نخست وزیری را تبدیل کنید با اداره کل عرایض و شکایات و در اشخاص آن تغییرات ندهند در هر اداره ای و هر جائی که دوسه نفر آدم خوشنام و مشهور به حسن سابقه بیاورید هیچکس مخالف نیست اما شما هی اسم ادارات را عوض کنید این اقداماتی که آقایان شروع کرده اید تصور نمیکند بجای برسد خشت اول چون نهاد معمار کج تا تریا می رود دیوار کج در صورتی که ما علاقه داریم که یک هیئت دولتی که وزرایش از خوش نام ترین افراد تحصیل کرده این کشور هستند و رئیس دولتش خیلی مرد خوش سابقه و بسیار خوش نامی است موفق شود به اصلاحات بنده چند چیز اینجا یادداشت کردم هیئت دولت بجای اینکه فکری بکنند پیرونده های اشخاص را به میان بیاورد و عمر را تعقیب بکنند زید را تعقیب بکنند تعقیب کردن بکنند و دو نفر چه اثری دارد از لحاظ

مکانیکی یکسال دوسال بروند در کارخانه عمل بکنند دو سال کار بکنند که یک آدم های عملی و کار کرده ای برگردند باین بهر این من هم توجه شده است یک تاروانی که اعلی حضرت راه انداخته اند از برزگرها برای اروپا ممکنست یک قسمتش روی عرایض من باشد خدمت ایشان یک عده دیگری را که از سازمان برنامه یا وزارت راه صحبت شد بروند برای تعلیمات ممکنست در نتیجه عرایض من باشد من اهل اینک میایم تظاهر بکنم که چنین و چنان کرده ام نیستم و معتمد که هرایرانی برای وطن و مملکت خودش باید انجام وظیفه بکند و من در این موضوع که ایشان از جرات منده شمرده بودند این مسافرت را خواستم بگویم که اگر این جرم است خود ایشان هم داوطلب این جرم بوده اند مسافرت های متعدد هم بخارج کرده اند و این مسافرت بنده بی فایده هم نبوده است و اثر و نتیجه هم داشته است موضوع دیگر راجع بان قسمت یک میلیون دلار بود این موضوع یک میلیون دلار چون هنوز بیش من مدار کش کامل نشده و ایشان یک خلط مبعثی کردند من این خلط بعثت را میخوانم مرتفع بکنم و هر وقت کامل شد بعضی آقایان میرسانم و این موضوع اینست که من ۵ میلیون را که گفتم برای شاهد مثال بود که آقای زاهدی گفت که ۵ میلیون دلار مجانی بدون اینکه کنترلی داشته باشد تحت اختیار شخص من از طرف یک مقاماتی گذاشته بودند من این را گذاشتم تحت اختیار خزانه دولت که با اختیار خزانه دولت خرج بشود و نمیخواستم از این پول سوء استفاده بکنم (دکتر - جزایری - آن را داده بودند برای کسب خزانه بکسی نداده بودند کمک بلاعوض بوده) قبول است از این قبیل پولها ممکن است بدیگران هم داده شود شرافتی را که سیهب زاهدی داشته است که در اختیار خزانه گذاشته آنها ندارند و رفته اند و معرانه خودشان خرج کرده اند او با اطلاع دولت و برای مملکت خرج کرده و دیگران برای فکر خودشان و سلیقه خودشان خرج کرده اند این را برای شاهد مثال عرض کردم و آن موضوعی که راجع بیول بانک خارجه و این حرفهاست چون هنوز مدار کش تکمیل نیست این ارتباطی بان ندارد . . .

رئیس - آقای حائری زاده وقتان تمام است **حائری زاده** - وقت من منقضی شده است من اصراری ندارم میخوانم از این ماده استفاده بکنم **رئیس** - هر مقدار وقت میخواهید میتواند از مجلس اجازه بخواهید تا رأی گرفته شود

حائری زاده - خبر حالا نمیخواهم رئیس - آقای خلعتبری پنجاه قباقز وقتشان را با آقای مراد ارابه داده اند. آقای مراد ارابه **ارابه** - البته نمایندگان معترم مجلس شورای ملی از فقدان دانشمند و نابغه جهان معاصر استاد بزرگ آلبرت انیشتین آگاهی حاصل فرموده اند (یکی از نمایندگان - آقای خوشتری فرمودند) بر آقایان نمایندگان معترم پوشیده نیست که فضاوت تاریخ با سرزمینیکه نیاکان مادر آن پرورش یافته اند مهد پیدایش تمدن جهان و مشعلدار علم و دانش بوده است (صحیح است) و کسی نیست که نداند ملت ایران در پیشرفت تمدن و توسعه آن در سراسر جهان سهم بسزائی داشته و نقش مهمی ایفا کرده است (صحیح است) اشتباه است اگر بگویم چون فقید بزرگ یهودی بود بقوم یهود تعلق داشت (دکتر جزایری - متعلق بدنیا است) و اینجانب از این لحاظ که این دانشمند عظیم الشان یکی از هم کیشان من بوده است اورا مورد تکریم و تجلیل قرار ندمیدم تردیدی نیست که نمایندگان چنین ملتی از فقدان این دانشمند عالی مقام جهان متألم و متأثر میباشد (صحیح است) این مرد بزرگ چون عضو عالی مقام محبوب جامعه بشریت بوده است (صحیح است) لذا مورد احترام و تکریم تمام کسانی که بدانش و درک حقایق علمی و معضلات ریاضی علاقمند هستند بوده و خواهد بود (صحیح است) اینجانب بعنوان یک نماینده مجلس از تربیون مجلس شورای ملی ایران بسپاسیون و رهبران ممالک دنیا پیام فرستاده و این حقیقت را با آنها تذکر میدهم که پر فوسور انبشترین یک عمر در راه عزت و سعادت و رفاه بشریت بتعمیق و تعمق و تجسس پرداخت و شما نباید از فرضیه و فرمول های او برای انهدام بشریت استفاده کنید بلکه باید آنها را در راه خدمت و صلح و رفاه و آسایش جامعه بکار ببریدنی الواقع اگر اثرات این مرد بزرگ از صلح و امنیت و رفاه و تکامل و آسایش در جمیع شئون زندگی بشری بهره مند خواهند گردید برای اینکه دنیا بدانند که ایران و ایرانی تا چه اندازه برای علم و دانش ارزش و اهمیت قابل است خوشبختانه اطلاع حاصل شد که از طرف وزارت فرهنگ و دانشگاه ایران از فقدان این دانشمند عالی قدر جهانی ابراز تأثر و تجلیل و تقدیر خواهد شد. اگر چه همانطوری که بعضی آقایان نمایندگان معترم ملت رسانیدیم دانشمندان بزرگ جهان بتمام ملل دنیا تعلق دارند ولی چون این پر فوسور عالم مقام یهودی بود از طرف انجمن و هیئت های فرهنگی و مذهبی کلیه در تهران هم برای تجلیل در روز شنبه دوم اردیبهشت از ساعت ۵ الی ۶ بمدناظر در سالن مدرسه عراقی

۳- بیانات آقای وزیر دارائی در جواب بیانات آقای قنات آبادی

رئیس - وارد دستور میشویم آقای وزیر دارائی **وزیر دارائی** (دکتر امینی) - بنده تصور میکنم که نطق های قبل از دستوری که در مجلس میشود البته فقط برای آقایان نمایندگان معترم نیست برای مردم است و در خارج هم ممکنست عکس العملهایی پیدا بکند بنده من حیث عضو دولت خواستم بچند دقیقه ای وقت آقایان را بگیرم و یک جواب اصولی بفرمایند جناب آقای قنات آبادی عرض کنم اما بنده نخواهم داد چون در این باره تمهید کردم بنده دیگر جوابی درباره فرمایشات ایشان عرض نکنم (احسن است) قنات آبادی - اما آقای امینی یک مطلب هست و آن اینست که فرمایشات جنابعالی و عرایض بنده را هر دو را رادیو تهران منتشر بکنند بنده که هنوز چیزی عرض نکردم. راجع بفساد جناب آقای قنات آبادی مطالبی فرمودند و چون مخالف دولت هستند بنده امیدوار هستم که اینها نقطه ضعف دولت تلقی نفرمایند فرمودند که فساد در تمام شئون مملکت هست و حق اینست اشخاصی که در مقامات بالاتر هستند و واقعاً اگر آنها فاسد باشند فسادشان فوق العاده قابل توجه است آنها را تعقیب کنیم بنده خیال میکنم که دولت غیر از این نظری ندارد و یک عضو ۱۰ تومانی یادوست تومانی که حقاً زندگیش نمیکند در این البته بنده نمیگویم باید فاسد باشد ولی این را می شود افشاش کرد و صرف نظر کرد چون این حقانند گیش نمیکند ولی اگر ما آمدیم زندگیشان را بکنند راتأمین کردیم و بالاخره حد اقل معیشت را برایشان قائل شدیم البته باید مجازات هم باشد خیلی سخت (صحیح است) ولی تصدیق بفرمایید که اشخاصی که در قسمت بالای اجتماع واقع شده اند و اینها فساد برایشان احتیاج نیست یعنی دزدی برایشان جزء احتیاج نیست و جزء شهوت شده است اینها را باید بعد از کسر مجازات رسانید (قنات آبادی - احسن است)

وما در این قسمت اختلاف نظری نداریم و انشاءالله صوم آقایان نمایندگان معترم تقاضای مرا برای حضور در آن مجلس قبول خواهند فرمود. در خانه از آقایان نمایندگان معترم استدعا دارم که از طرف ملت ایران روح پاک و روان تابناک این مرد بزرگ درود بفرستند و از درگاه حضرت لایزال مسئلت کنند که ملت ایران را در سایه حمایت قانون اساسی و رهبری اعلی حضرت همایون شاهنشاهی و مجلین در سیر بصوب کمال حقیقی و خدمت به عالم بشریت موفق و مؤید بدارد. از اظهار لطف آقای خلعتبری هم تشکر میکنم **۳- بیانات آقای وزیر دارائی در جواب بیانات آقای قنات آبادی** **رئیس** - وارد دستور میشویم آقای وزیر دارائی **وزیر دارائی** (دکتر امینی) - بنده تصور میکنم که نطق های قبل از دستوری که در مجلس میشود البته فقط برای آقایان نمایندگان معترم نیست برای مردم است و در خارج هم ممکنست عکس العملهایی پیدا بکند بنده من حیث عضو دولت خواستم بچند دقیقه ای وقت آقایان را بگیرم و یک جواب اصولی بفرمایند جناب آقای قنات آبادی عرض کنم اما بنده نخواهم داد چون در این باره تمهید کردم بنده دیگر جوابی درباره فرمایشات ایشان عرض نکنم (احسن است) قنات آبادی - اما آقای امینی یک مطلب هست و آن اینست که فرمایشات جنابعالی و عرایض بنده را هر دو را رادیو تهران منتشر بکنند بنده که هنوز چیزی عرض نکردم. راجع بفساد جناب آقای قنات آبادی مطالبی فرمودند و چون مخالف دولت هستند بنده امیدوار هستم که اینها نقطه ضعف دولت تلقی نفرمایند فرمودند که فساد در تمام شئون مملکت هست و حق اینست اشخاصی که در مقامات بالاتر هستند و واقعاً اگر آنها فاسد باشند فسادشان فوق العاده قابل توجه است آنها را تعقیب کنیم بنده خیال میکنم که دولت غیر از این نظری ندارد و یک عضو ۱۰ تومانی یادوست تومانی که حقاً زندگیش نمیکند در این البته بنده نمیگویم باید فاسد باشد ولی این را می شود افشاش کرد و صرف نظر کرد چون این حقانند گیش نمیکند ولی اگر ما آمدیم زندگیشان را بکنند راتأمین کردیم و بالاخره حد اقل معیشت را برایشان قائل شدیم البته باید مجازات هم باشد خیلی سخت (صحیح است) ولی تصدیق بفرمایید که اشخاصی که در قسمت بالای اجتماع واقع شده اند و اینها فساد برایشان احتیاج نیست یعنی دزدی برایشان جزء احتیاج نیست و جزء شهوت شده است اینها را باید بعد از کسر مجازات رسانید (قنات آبادی - احسن است)

اگر کرک بودند باید لهشان کرد و از بین برد تا کرک پیدا نشود ولی مادام که در توبه باز هست و اشخاصی که یک لغزشهایی پیدا کرده اند و قابل اصلاحند نه بنده بلکه اغلب اشخاص معتقدند که در یک مملکتی که باندازه کافی رجل سیاسی ندارند ، کارمند باهوش و فطن ندارند نباید چوب برداشت و توی سرشان زد و يك انك دزدی روی جیبشان گذاشت که بدر جامه نخورند (عبدالصاحب - فائی - آقای دکتربنا بر این همه توبه خواهند کرد این را شما مطمئن باشید) (خرازی - توبه نضوح) باید عملاً توبه کنند نه با حرف علی ای حال بنده خواستم از آقایان تقاضا کنم که این مبارزه با فساد را چنان بزرگ نکنید و مردم را مرعوب نکنید که يك تشنج اجتماعی پیدا شود چون انسان جایز الخطاست (شمس قنات آبادی - این جزء برنامه تان است ، برای همین برنامه کف زدند در مجلس) بنده همیشه دعا میکنم واز خداوند میخواهم که انسان را از عجب و تکبر و غرور و از اعمال حب و بغض مصون بدارد ولی معذک کله بشر است و جایز الخطاست و ممکنست با تمام این توجهات گاهی اعمال نظر شخصی بشود بنابراین خوبست که آقایان فرصت بدهند و صبر بکنند ببینند اگر بین يك عده ای که میگویند اینها عاقلاناً بروند کنار اگر واقعاً يك اشخاصی هستند که بیگناه هستند یا زوری تلقین یاری اشتباه کنار رفته اند ، آنکسی که اشتباه درباره اش شده بر میگرددانیم ، اشکالی ندارد مکرر شده است که اشخاصی را گذاشته اند بیرون بعد معلوم شده است که درست بوده ، بر گردانیده اند عاقلاناً بنده خواستم به آقایان اطمینان بدهم که قصاص قبل از جنایت کردن صحیح نیست و خداوند نکرده اینطور در خارج منعکس میشود که نمیخواهند بگذارند مبارزه با فساد شود این صحیح نیست (قنات آبادی - ابدأ ، اصلاً ، کسی قصاص قبل از جنایت نکرده ما موضوع مبارزه با فساد را تشریح کردیم همین) (زنک رئیس) **رئیس** - آقای قنات آبادی بگذارید حرفشان را بزنند . بفرمائید **وزیر دارائی** - آقای قنات آبادی بنده میخواستم من حیث وزیر يك گله ای کرده باشم که این نطق قبل از دستور کار مملکت را معطل میکند و این نطق قبل از دستور را آنهم وقتی يك آدم با هوش و فطن و وارد سیاست بکند ، اگر بلا جواب بماند در اجتماع مؤثر است و بنده ناگزیرم جواب بدهم (قنات آبادی -

بنده بشما قول میدهم که تا یکماه دیگر نطق قبل از دستور نخواهم کرد) بنده میخواستم با آقایان اطمینان بدهم که این کاریکه دارد میشود و مطالعه میشود اولاً بعقیده بنده تازگی ندارد و همینطور که فرمودند اینها گفته شده و تامل کرده اند مسامحه کرده اند تا اینجا رسیده و بجائی دارد میرسد که خدای نکرده ممکنست اساساً استقلال مملکت را تهدید کند . بنابراین هر وقت میخواهید اینکار را شروع بکنید البته ضرر ندارد و توفیق یافتن در این مطلب منوط بکمک و مساعدت آقایان است (صحیح است) اینجا اشاره شد که دکتر امینی همان دکتر امینی است زمان منصور الملک بوده زمان مصدق السلطنه بوده زمان کی بوده ، کی بوده ، این درستست بنده عرض نشده ام و امیدوار هستم که در متذکر خودم هم عرض نشده باشم بنده در تمام دوره های تصدی که داشته ام سعی کرده ام که اشخاصی را که سوء شهرت داشته اند سرکار نگذارم حالا اگر بنده هم در انتصابات خود اشتباه کرده باشم برایش دلیل دارم چون بنده معتمد که رفم و اصلاح باید يك طوری باشد که برای اجتماع قابل هضم باشد . اگر که خیلی شدید شد و بدون مطالعه شد ، از بین میروود آن چند در صدی هم که ممکنست انجام بشود تمام از دست خواهد رفت . خلاصه برای این انتصابات بنده دلیل دارم ، بنده آقای قنات آبادی هیچوقت در عمرم ضعیف را دنبال نکرده ام چون دلیل اینست که ضعیف را دنبال کردن فایده ندارد . او يك قرائن مخفیه ای برایش هست که نباید برای او قائل شد و قرائن مشدده را باید در نظر گرفت و آن هائی که بالاتر هستند و اگر هم یکی دونفر را گرفتند توقیف کردند روی همین بود (قنات آبادی - هزار نفر را توقیف کنید بنده هیچ نظری ندارم) همین مؤمنی که گرفته اند و توقیف کرده اند با خود بنده بستگی دارد و شاید متأثر باشم از دو جنبه یکی اینکه این آدم بسته بنده است و جزء طبقه ثروتمندان مملکت است ، اینست که بعقیده بنده قابل گذشت نیست ولو برادر بنده باشد ، هر چه می خواهد باشد اینها را باید به اشد مجازات رسانید تا این جامعه اصلاح شود . اگر این جامعه اصلاح شد و مرفه شد بنده و جنابعالی می توانیم راحت زندگی کنیم و چون خطر انقلاب اجتماعی متوجه طبقه بنده است اینست که در طبقه بنده هر چه بیشتر باید دقت شود . کسی که می آید منحرف میشود برای اینکه زندگیش را تأمین کند ، در يك همچو اجتماعی که فقر سراپایش را

دادیم معذک دولت نالایق بود و نتوانست کار بکند (صحیح است) اما اگر خدای نا کرده چوبی لای چرخ دولت گذاشته شود چون اینها می که اینجا گفته میشود هم در صورت مجلس هست و مردم میشوند اگر بنا باشد چوب لای چرخ دولت گذاشته شد و صبح تاشب وقت وزیر گرفته شد اصلاً مجال تفکر برای وزیر نماند . بنابراین خواستم عرض بکنم که اگر واقفاً معتقدید که باید تحولی در همه کارها بوجود بیاید که بنده هم صدر صد موافقم باید عنایت بفرمائید که يك متمدنی ، يك تحولی در خود مجلس بوجود بیاید (یکنگفر نمایندگان - انشاءالله) البته همینطور که آقایان مارا راهنمایی و ارشاد بفرمایند ما هم حق داریم دوستانه عرایضی خدمت آقایان بکنیم برای همان مقصود . جناب آقای خلعتبری فرمودند که کمیسیون بدرد نمیخورد ، کمیسیون لازم نیست ، بنده بگویم که هم یکی از دولتها عرض کردم که دو جور وزیر باید تمین کنید ، در حله اول يك وزیر مطالعه و يك وزیر مأمور پذیرائی و رفع حوائج ارباب رجوع و اینکه يك وزیر هم بارباب رجوع برسد ، هم بجهلین برسد ، هم بهیئت دولت برسد و هم بخواهد کار بکند بنده که همچو چیزی واقفاً نمیدانم چیست ، هر قدر انسان قوی باشد چه از حیث مزاج و چه از حیث فکر بیچاره و مستأصل میشود بنابراین این دستگاه را که میفرمائید من من عرض کنم این زمان میخواهد بنده نمیخواهم بگویم که سالیان دراز صبر کنید ولی طرز کار و عوض کردن کار اینست که تشکیلات طوری باشد که معاون ، مدیر کل ، رئیس اداره قبول مسئولیت بکنند متأسفانه در این مدت ، چون بهمه افراد حمله کردند اعم از معاون ، وزیر ، مدیر کل و رئیس اداره کسی جرأت مسئولیت نمی کند برای این که آقایان مصونیت دارند ولی نه وزیر ، نه معاون و نه مدیر کل نه عواضاداری هیچ کدام مصونیت ندارند هر روز از او شکایت می کنند و بالاخره این تغییر و تبدیلات نتیجه اش این می شود که میگویند آقا چه داعی دارد که ما اینکار را بکنیم اگر ما امروز آمدیم شهادت و شجاعت بضرچ دادیم و يك مسئولیت را قبول کردیم فردا از زندگی ساقط می شویم . **قنات آبادی** - جناب آقای دکتر امینی بفرمائید کدا یک از یست ها خالیست ، هر کدام چند نفر زور و پول و شایسته است ؟ **وزیر دارائی** - عرض کنم باید ثباتی در اوضاع باشد ، يك زمانی بگذرد ، استقرار و ثباتی باشد ، به اشخاص باید مسئولیت داد و بانها کار داد انتظار خدمت بموجب مقتضیات اداری که خوشبختانه مدتهاست از بین رفته است و الان منتظر خدمت در ادارات خیلی کم است . در وزارت دارائی تمام اعم از آن هائی که شاغل هستند یا غیر شاغل حقوق

تمام می گیرند این ازین رفته این است، اما بیرون کردن يك عضو بیرون اینکه ناصالح است و تسلیم محکمه کردن این بکلی دو کار است بسیاری از اشخاص هستند بیروندهائی دارند بر از تقدیر و پاداش در صورتیکه شهرت بدی دارند اینها را برای اینکه روزه شک دار نگیریم گفتیم عجله در کار حساس نگذاریم ولی بنده نمی توانم کسی را که دلیل و مدرکی از او ندارم تسلیم محکمه اش بکنم یا فوق العاده آدم با هوش و زرنگی بوده که اگر دزدی هم کرده آناری نگذاشته یا بالاخره ترتیبی عمل کرده که مامردک و دلیلی نداریم اینست که اینجا که جناب عالی میفرمائید که اینها را بگذارید کنار پرونده و دوسه شان هست این کار بسیار مشکلی است و همین جهت بنده در دستگاه خود سعی کردم این آقایان را با زاید بر سازمان هستند حالاً فرض بفرمائید يك اداره ای ۰۰ (اردلان - آقای وزیر نطق قبل از دستور که جواب ندارد) جناب آقای اردلان نطق قبل از دستور آقای فئات آبادی تأثیر میکند در اجتماع عمیلی نوری - شمام که با این ترتیب لایحه را مصل می کنید

وزیر دارائی - جناب آقای عمیدی نوری اجازه بفرمائید آخر يك وزیري که اینجا می نشینند فرمایشات آقایان را می شنود لازمست تا اگر در حدود این کلیات جواب بدهد بنابراین ما پرونده این آقایان را رسیدگی میکنیم در خلال این کار اگر يك خلاقی مشاهده کنیم و دلیل و مدرکی باشد میفرستیم محکمه و اگر نباشد کار حساس بآنها نمیدهیم ولی جناب آقای خلعتیری دستگاه دادگستری متأسفانه هم بطی است و هم جسارت نمیکنم شما آقایان و کلاز تمام جزئیات معاکمات استفاده میکنید از تجدید جلسه و غیره و چندین هزار دوسه الان مربوط بکار مردان در قسمتهای مختلف دادگستری را کداست و شاید خود بنده ۰۰ ۴ نفر را صورت کرده ام که اینها پرونده هائی دارند حالاً یا تعقیب شده یا بلا تکلیف هستند بنا بر این مرحله اول بعقیده بنده در مبارزه با فساد اینست که اشخاصی که سوء شهرت دارند عجله کار حساس بآنها ندهیم، کاری هم نداریم که این سوء شهرت بجاست یا بیجاست، بعد میرسیم بانهایت دقت و مراقبت در مراحل مختلف چون ممکن است که يك کمیسونی که بنده تعیین میکنم خدای نکرده بانهایت اعتمادی که بنده دارم غرض داشته باشند بنا بر این يك مرحله دیگر بنده برسم که ایمان پیدا کنیم که این اشخاص افلا ظن قریب بییقین اینست که مردم درستی نیستند، حالا ایسن را بنده اگر تغییرش دادم این را یک جانی میگذارم که با پول سروکار نداشته باشد و يك کاری میکنم که این دزدی نکنند، بعد

تعمیب میکنم در هر حال شاید یا اصلاً کار باو ندهند یا اگر میدهند با پول سرو کار نداشته باشد. حالا فرصت بدهید، فرجه بدهید البته این راهنما یا هدایت بایستی نصب العین دولت باشد و آنجا یک مقدر هست این همانگی وجود دارد و تقویت میشود و امیدوارم که غیظ و خطا و اعمال غرض هم نشود.

۴ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون اقتصاد ملی راجع به جلب سرمایه های خارجی

رئیس - خوب حالا گمان میکنم بهتر است که جلسه را امروز ختم کنیم برای اینکه عجلتاً وقت مجلس اینطور شده که همینطور بعرف میگذرد (جمعی از نمایندگان - استعفا میکنم ختم نکنید) حالا چه فایده دارد نیساعت با آخر وقت جلسه بیشتر مانده است گزارش جلب سرمایه خارجی مطرح است يك پیشنهادی جلسه قبل آقای عمیدی نوری کردند که توضیح هم دادند (عمیدی نوری - اصلاح کردم) شما اجازه بفرمائید من حرفه را بزنم، اصلاحی که کرده اند قرائت میشود بعد رای گرفته میشود.

(پیشنهاد آقای عمیدی نوری بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد منینام جمله ذیل بماده ۳ اضافه شود و در صورت بروز اختلافه رسیدگی بدادی جبران عادلانه خسارات وارده ای که دولت آنرا تصدین میکند در محاکم صلاحیت دار ایران بعمل میآید (صحیح است)

مخبر - بنده هم بعنوان مخبر موافقم بسته برای مجلس است.

رئیس - رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای عمیدی نوری آقایان که موافقت بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد آقای ارباب (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بلا یحه جلب سرمایه های خارجی اضافه شود: تصمیمات و مقرراتی که عطف بمسابق نماید مشمول صاحبان سرمایه خارجی نخواهد بود.

میکرد (صحیح است) بنده نمیخواهم اینجا موردش را عرض کنم نه بضرر بنده است و نه میخواهم بضرر هیچ دستکاهی صحبت کنم، عرض میکنم برخلاف قوانین اسلام برخلاف قوانین مدنی بختنامه جای قانون را میگیرد باین پیشنهاد رای بدهید که افلا سرمایه دار از هر جهت مطمئن باشد و مسلماً نباید هیچ چیزی عطف بمسابق بکنند، اگر يك وزیري يك دولتی روی خرده حساب بایک شخصی يك موضوعی را خواست عطف بمسابق بدهد افلا مشمول سرمایه دار خارجی نباشد.

وزیر دارائی - یکدفعه دیگر قرائت بفرمائید (پیشنهاد آقای ارباب بشرح سابق قرائت شد)

ارباب - اگر توضیح بدهید و اطمینان بدهید که عطف بمسابق نمیشود بنده عرضی ندارم.

رئیس - آقای وزیر دارائی **وزیر دارائی -** بنده فکر میکنم که هیچ قانونی عطف بمسابق نمیشود حالا اگر در يك دستکاهی عمل برخلاف ترتیب شده باشد این قاعده کلی نیست و از طرف دیگر هم گذاشتن يك همچو چیزی سلب اعتماد میکند، آن تذکری که جناب عالی دادید صحیح ولی این پیشنهاد بنظر بنده قابل قبول نیست.

ارباب - دقت بفرمائید که بنده اینجا با صراحت عرض کردم که سابقه داشت معذک به احترام جناب عالی پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای مهدوی قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد منینام در ماده ۳ بعد از عبارت ملی شدن عبارت و مصادره و نظائر آن قید شود

رئیس - آقای مهدوی

مهدوی - آنچه موجب شد که دولت این قانون را بمجلس تقدیم بکنند، باید يك مطلب را اعتراف کرد که تأمین برای سرمایه های خارجی آنطوریکه ممکن بود نبوده است و وقتی که مافانح شدیم و خواستیم اینها را متقاعد بکنیم که در این مملکت تأمین هست، این قانون طوری باید تنظیم شود که از این حیث نقصی نداشته باشد، يك کسی از خارج از مجلس بنده میگفت که قید ملی شدن در قانون این توهم را تولید میکند که ممکن است بانواع و اقسام دیگر مال يك سرمایه دار خارجی را بطوری از بیابرد و دولت هم تضمین نکند، بعقیده بنده اگر ملی شدن در این قید نمیشد این توهم پیش نمی آمد ولی حالا که ماملی شدن را قید کردیم بهتر آنست که نظایر آن از قبیل مصادره را برای اینکه سرمایه داران کاملاً قانع باشند قید بکنیم و بعقیده بنده آقای وزیر دارائی هم در این قسمت موافقت بفرمایند برای اینکه ککلی توهمی برای آنها

افزوده شود: دولت مکلف است کالاهای صادراتی را طبقه بندی نموده برای ارزش حاصله از کالاهای طبقه ۳ و ۲ مزایائی قائل شود و صاحبان سرمایه های خارجی هم از مزایای مزبور مانند صاحبان سرمایه های داخلی بهره مند خواهند بود.

رئیس - آقای عماد تربتی

عماد تربتی - بنده همیشه سعی کرده ام که وقت آقایان را اشغال نکنم مگر در مواقع ضروری بنده اصولاً این قانون را بشکلی که تنظیم شده بود برای کشور مفید نمیدانستم (صحیح است) در این قانون بصورت اینکه امکان دارد که يك دولتی بتواند اموال شخصی را مصادره بکند یعنی جزو کارهای معمول تلقی بکنیم بنظر بنده بهیچوجه صحیح نیست و ما میگوئیم طبق قانون اساسی ایران مصادره بهیچوجه مورد ندارد و قانون اساسی صراحت دارد که اگر بخواهند مال کسی را از ید او خارج بکنند وقتی میسر است که قیمت عادلانه را بپردازند.

رئیس - آقایان اینکه با این پیشنهاد موافقت قیام کنند (کسی قیام نکرد) (جمعی از نمایندگان - پیشنهاد را قرائت کنند) آقایان باید توجه داشته باشند قرائت هم میکنند.

(پیشنهاد آقای مهدوی مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - آقایان اینکه با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند (کسی قیام نکرد) تصویب شد. پیشنهاد آقای د کتر حمزوی قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد منینام در ماده ۳ بعد از عبارت ملی شدن عبارت و مصادره و نظائر آن قید شود

رئیس - این را در موقع رای میکنند.

تصدیق صدور بدهیم، آیات طبقه بندی بکنیم چه بکنیم چه نکنیم؛ مخصوصاً در ولایات ایران بازرگانان اغلب صادر کننده هستند و نسبت بجمع ایران، سوی تهران که بازرگانان اغلب صادر کننده هستند و ارتباط خارجی دارند. بوسیله زبان، تلفن، کاریز و سایر وسایل و با کمیابها مربوط هستند، در طهران البته اغلب وارد کننده هستند و آن چیزی که مفیدست بحال ولایات و با اساس کشور که ارزش حاصل شود تا همین تجار معتبر هم بی توانند از ارزش حاصله از صادرات ارز واردات خودشان را تأمین کنند صادرات کشور است از این جهت بنده پیشنهاد کردم که صادرات طبقه بندی بشود (صحیح است) و در نتیجه تشویق از صادرات بشود و همان بهره ای که تجار ایرانی میبرند سرمایه های خارجی هم از طبقه بندی ببرند از جهت اینکه سرمایه های خارجی تشویق شود و کالاهای درجه ۲ و درجه ۳ راهم صادر کنند، موقعی بود که کالای درجه ۳ حتی پوست انار و پوست خشخاش و گیاههای هلفی بیابان از قبیل گل زوفا و غیره صادر میشد ولی طبقه ۳ که از بین برداشته شد باز طبقه ۲ بود و طبقه ۲ هم اگر بنا بشود در قانون تصریح نشود این بکلی از بین خواهد رفت و تشویقی برای صادرات نخواهد بود و بنده پیشنهاد کردم حالا که این قانون را آقایان میگذرانند افلا در قسمت صادرات يك مقررات خاصی وضع بشود و يك تشویقی بشود که صادرات از ایران خارج شود و ارزی تهیه بشود این بود که بنده این پیشنهاد را مقید و ضروری دانستم هم بولایات، هم بکالاهای زراعتی و فلاحتی و هم بقسمتهای معدنی این بود که این پیشنهاد تقدیم شد و با بسیاری از رفقا که مذاکره شد موافق بودند و بنده امیدوارم که آقایان رای بدهید تا این قانون در حقیقت تعدیلی درش شده باشد (حشمتی - احسن - بارک الله)

رئیس - آقای رضائی مخالفید (رضائی - بلی) بفرمائید

رضائی - اصل پیشنهاد بنظر بنده بسیار پیشنهاد خوبی است و در خیلی از ممالک که تصمصیم گرفتند سطح تولیدشان را بالا ببرند و میزان صادراتشان را زیاد بکنند بهترین طریقی که رویش عمل کردند

همین قسمت طبقه بندی صادرات بوده است منتهی الان تا آنجائی که بنده اطلاع دارم در ترکیه پنج طبقه است و بسیار هم از این رویه ای که در این چند سال ادامه دادند نتیجه خوب گرفته اند کما اینکه امروز ترکیه از نظر صادرات غله باستانگهای معدنی دردنیای وضع بسیار خوبی را پیدا کرده است. بنده دلیل مخالفتم این بود که خواستم از آقای تربتی تقاضا بکنم که بجای سه طبقه اگر ممکن است چهار طبقه بشود و بنظر بنده نتیجه اش برای مملکت بهتر از سه طبقه است

عماد تربتی - حالا آقای وزیر دارائی همین سه طبقه را قبول کنند

رئیس - آقای وزیر دارائی **وزیر دارائی -** چون بنده خودم همیشه طرفدار از زیاد تولید و بالا بردن سطح تولید و بخصوص صادرات کشور بوده ام نمی توانم با این نظر مخالف باشم (احسن) فقط خواستم تقاضا بکنم که تقسیم کالا سه یا چهار طبقه کار بسیار مشکلی است چون الان در طبقه اول طبقه دوم و طبقه دوم هم کالاهائی هست که محتاج بتشویق است و تنها راهی که وجود دارد برای تشویق برای کالاهای درجه ۲ و ۱ همان تفاوت نرخ ارز است خیال میکنم آقای تربتی موافقت بفرمایند که فعلاً دو طبقه باشد باینکه يك مشکلاتی ممکنست از نقطه نظر سهیمه و صندوق بین المللی پول برای ما ایجاد کند ولی علی ایحال مادام که تشویق دیگری، ای اینکار در نظر نگرفته ایم باید موافقت کرد که دو طبقه باشد و برای از زیاد سطح تولید کشور ناگزیر باید اینکار را کرد

رئیس - آقای عماد تربتی **عماد تربتی -** چون جناب آقای وزیر دارائی موافقت فرمودند که دو طبقه باشد برای اینکه بنده از موافقت ایشان این استفاده را کرده باشم پیشنهاد خودم را به این ترتیب تعدیل میکنم که طبقه ۳ برداشته شود و فقط دو طبقه باشد و پیشنهاد باین صورت درمی آید: دولت مکلف است برای کالاهای صادراتی طبقه دوم که محتاج بکف است نسبت با ارزش حاصله از صادراتین کالاها مزایائی قائل شود و صاحبان سرمایه های خارجی که برای صادراتین قبیل کالا ها سرمایه های خود را بکار می اندازند از

مزایای مزبور مانند صاحبان سرمایه های داخلی بهره مند خواهند شد بنده هم دو طبقه کردم آقای وزیر هم موافقت فرمودند **رئیس -** پیشنهاد را باینده منشی بخواند (پیشنهاد اصلاح شده آقای تربتی بشرح سابق قرائت شد) آقایان که با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

تعیین موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه

رئیس - در دولت قبل آقایان موافقت کرده بودند که یکروز نطق قبل از دستور باشد و یکروز سؤالات الان ۱۰ فقره سؤال از دولت جدید رسیده است و یکمده از آقایان هم سؤالات سابقشان را نایید کرده اند اگر آقایان موافق هستند بعد از این هم همین کار را بکنیم (صحیح است) و الا این سؤالات خواهد ماند و میرسد بدویست و سیصدتا و قابل طرح هم نیست (صحیح است) پس موافقت بفرمائید که یکروز نطق قبل از دستور باشد و یکروز سؤالات باشد و چهار که یکساعت است اول جلسه صرف سؤال بشود بنابراین اگر آقایان موافقت در جلسه دیگر سؤالات مطرح بشود (صحیح است) و چون در اولین جلسه اردیبهشت هر سال باید و نظر نظار بانک معین شوند و در سال گذشته دوم اردیبهشت این دو نفر انتخاب شده اند در روز یکشنبه سوم اردیبهشت هم این انتخاب بعمل خواهد آمد گزارش و وانتخاب کمیسیونها هم هنوز رسیده و يك مختصر اختلافاتی هست که رفع میشود آن گزارش هم وقتی که رسید روز یکشنبه باطلاع مجلس و اعضای کمیسیونها خواهد رسید چون روز یکشنبه ماه رمضان است بنا بر این باید معلوم شود شروع جلسه چه ساعتی خواهد بود (اردلان - ساعت ۱۰) (چند نفر از نمایندگان - همان ساعت ۹) بنظر بنده همان ساعت ۹ باشد بهتر است جلسه آبنده روز یکشنبه خواهد بود ساعت ۹ صبح (مجلس ده دقیقه پیش از ظهر ختم شد) **رئیس مجلس شورای ملی - رضاحکمت**